

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. п'як. Конто потч. шлани 143.322. Адреса для телеграм: "Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем Рекламні не звертаються</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Місячною в цілому 450 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 750 літ., Німеччині 750 літ., Швейцарії 3 шв. фр., Чехо- словацькій 30 к. к., Румунії 150 лей, Болгарії 750 літ., Австрії 750 літ. — Замовляти адресу і зол.</p>	<p>В СПРАВАХ ОГолошень ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ- СТРАЦІ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.</p>
--	--	---

Петро Кольонський, Львів, вулиця Трибунальська ч. 10.
порукає знамениті і дешеві вина, як також добрі кукури.

Володимир Гнатюк.

В середу 6-го жовтня в 6-й годині вечері по довголітній тяжкій хворобі у 55-ім році життя тихо зашнував вічним сном відомий український учений Володимир Гнатюк. Покійний був дійсним членом і генеральним секретарем Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, головою Етнографічної Комісії цього Товариства, членом Всеукраїнської Академії Наук у Києві, членом кореспондентом Академії у Ленінграді, Товариства „Národopisná Společnost Česko-Slovenská“ у Празі, Товариства „Verein für österreichische Volkskunde“ у Відні й почесним членом Товариства „Просвіта“ у Львові та Ужгороді.

Ширший некролог Покійного подамо в день похоронів, які відбудуться в суботу, 9-го ц. м., в 2-й год. пополудні.

Український Науковий Зїзд у Празі.

Прага, 4. жовтня 1926.

При численній участі українських наукових кол і чехословацьких гостей відкрито вчора у великій залі Геологічного Інституту Карлового університету в Празі I. Український Науковий Конгрес у Чехословаччині. Привітну промову виголосив ректор українського університету в Празі, проф. д-р Олександр Колесса. Бесіду привітав учасників, а зокрема славянських гостей і представив коротко історію і цілі Конгресу. Своєю промовою закінчив привітом у сторону президента Масарика, до якого Конгрес вислав окрему виставну телеграму.

Опісля провід конгресу обняв проф. д-р Іван Горбачевський, що був головою Організаційного Комітету, який займався підготуванням і скликанням Наукового Зїзду. Він похвалив ректора Карлового університету, проф. д-ра И. Ванчуру, як також президента Чехословацької Академії Наук і Мистецтв, проф. д-ра И. Зубатого, до президії Конгресу, а потім прочитав телеграми і привітні листи, що прийшли до Організаційного Комітету з приводу відкриття Українського Наукового Конгресу від численних українських і чужинних наукових установ та приватних осіб. З черги дякував за привіт іменем чеських наукових установ ректор Ванчура, що побажав конгресовим нарадам якнайбільших успіхів і досягнень на полі української науки.

Інавгураційну промову виголосив проф. Дмитро Дорошенко, що закінчував ядерними словами збір розвитку української науки за останні 50 літ.

Сьогодні рано починаються в залах Карлового університету наради секцій Конгресу. И Конгресу буде

З польських справ.

Ноти польського уряду в справі радянсько-литовського договору. — Погословки про димісію мін. Квятковського. — Податкова політика мін. Чеховича.

Варшава, 6. жовтня 1926.

В найближчих днях вишло польський уряд дві ноти в справі радянсько-польського договору: одну до литовського уряду, другу до Ліги Націй. В міністерстві закордонних справ переконані, що литовсько-радянський договір має в деяких точках суперечності зі ст. 16 статуту Ліги Націй. Кажуть, що прем. Пілсудський веде тепер у цій справі часто конференції з англійським послом Мілдером.

В політичних кругах розійшлися погослови про уступлення в недалекі часи міністра промислу й торгівлі Квятковського, що мав би вернути на своє давнє становище технічного директора фабрики в Хожові. Коментуючи ці погослови,

участі 134 особи. Всіх зголошених рефератів є 198. Замкнення Конгресу відбудеться в четвер 7. ц. м. передполуднем в залі Геологічного Інституту.

Закінчення Паневропейського Конгресу.

Відень, 6. жовтня 1926.

Перший паневропейський конгрес відбув нині кінцеве засідання, яке відкрито відчитанням резолюцій, прийнятих одностайно поодинокими комісіями. Описав відчитано маніфест, зредагований з нагоди I-го конгресу. Маніфест вишлють усім учасникам конгресу. В маніфесті сказано м. и., що паневропейську унію створено, щоб зробити кінець братовбивчим війнам, щоб усунути почуття політичної, економічної і національної ворожнечі між європейськими народами та щоб звести кордони, які оточують держави, а які є перешкодою для їх розвитку, вкінці, щоб не допустити до воєн.

Після прийняття маніфесту пред. паневропейського руху Куденгове-Калергі виголосив довшу промову, а Бр. Губерман відіграв на скрипці композиції Шопена і Баха.

Зміна виборчої ординації в Німеччині.

Берлін, 6. жовтня 1926.

Німецька преса подає, що в зв'язку з приготуваннями н.м. уряду до зміни існуючої виборчої ординації розпочалася велика агітація між Німцями, що живуть за кордонами своєї батьківщини, щоб їм було признане активне й пасивне виборче право до державної ради. Ці Німці (а є їх щось до 10 мільйонів душ, з того в Злучених Державах понад 6 мільйонів) мали би виконувати своє виборче право за посередництва н.м. закорд. представників. Досі міждатні круги в тій справі ще не висказалися.

Непорозуміння між головами комунізму.

Варшава, 6. жовтня 1926.

Тутешні тел. агенції приносять з Москви дальше вистки про побачення

„Наш Пшегльонд“ інформув, що ця пістка викликала поважне зацікавлення в господарських кругах. Евентуальним наслідником Квятковського на становищі міністра торгівлі і промислу називають директора Банку Господарства Красного Осовського.

Мін. скарбу Чеховича питали польські журналісти, яка буде його податкова політика. На це він заявив, що матиме завсіди на оці, аби стягання податків не було зв'язане з руйною платинією, однак з другої сторони уважає за річ кончею зарядити енергійне стягання податків під санкцією екезеції. Як можна буде погодити одно з другим — це вже його тайна.

непорозуміння, а то й кризу в лоні комуністичної партії. Доказом тих непорозумінь є енергійна боротьба з опозицією, усунення в тінь Троцького і заява ГПУ, що скільки т. зв. політичних проступків у СРСР зросла в останній часі до широких розмірів.

Розв'язання Комітету для боротьби за амністію.

Львів, 7. жовтня 1926.

Як відомо, в Польщі оснувався недавно Міжпартійний Комітет для боротьби за амністію з централею у Варшаві і відділами по більших містах. Польська влада відразу виступила рішучо проти діяльності Комітету, переводячи як у централі, так і по місцевих відділах ревізії й арештування його членів. У Львові містився цей Комітет при ред. газ. „Воля Народа“ і його на днях розв'язано.

Біржа.

Гроші.

Курс долара на офіційній варшавській біржі, а також і в Банку Польській без зміни. В приватних оборотах курс долара впадав від 901—903,50, долар канадський 897—898, чеські корони 0,26—0,2850, австр. 0,24—0,2450, франки французькі 0,2350—0,2400, франки швейцарські 1,72—1,76, фунти стерлінги 43,00—43,50.

Золото 20 астр. корон 3580—3630, 20 фр. франків 37,0—3380, 20 нім. марок 4220—4270, 10 рублів 4550—4600.

Срібло: австр. корона 0,05—0,06, 5 австр. корон 380—390, австр. фалькен 190—195, рубль рос. 280—290, копійки за рубль 140—145.

Збіжжя.

Оферують пшеницю, зате жито пошукують при пропорціональній співій податі. Сильний попит за м'ясом. З личини позасильний робіт загально слабій довід, численні закупки для Кракова і Катинь. Тендерна адежана. Пшениця доросла 44—45, цв. адежана 4150—4250, жито сальдиче 3150—3250, жемінь броварний 30—31, жемінь гальський 27—27,50, жемінь латвійський 2475—2525, овес гальський 26—27, кукурудза румунська 29—30, бароболі прокурудза 550—550, фасоль біла 38—40, фасоль колоріа 30—32, фасоль красна 30—38, горох піа-Викторія 63—65, горох полеліа 40—44, бобів 31—33, ячмінь 31—31, сіно солодке краєве прасоване 900, соямова прасована 400, гречка 2875—2925, льон 58—60.

Два світи.

Львів, 7. жовтня 1926.

Станіславський Ярмарок не лише в мініатурі презентував нам наші дотеперішні досягнення в економічній діяльності, але й відкрив нам два світи, дві генерації два покоління з відмінним світоглядом, з окремими прийомами і методами праці. Ті два світи зарисувалися так виразно, що не можна не звернути на них уваги.

Є це з одного боку світ передвоєнний, з другого повоєнний. З одного боку діячі — так сказатиб — старої дати, з другого сучасні творці й керманічі нашого життя.

Вже саме відкриття Ярмарку заперезувало нам одних і других. В хвили, коли інж. Павликовський і дир. О. Лушський, покидаючи виключно на власні сили, на самопоміж, на збірній самочинні зусилля, вказували на дотеперішні здобутки, як вислід героїзму будня, представники старої, передвоєнної генерації діячів виступали вже тільки як декорація свята, а не як активні співучасники нашої тернистої дороги.

Передвоєнна генерація намагалася сягнути до глибин народньої маси. Мала під тим оглядом навіть значні успіхи. Демократичні клічі старалася вона приносивати якнайширше, однак її демократичний світогляд всетаки був поверховий. Передвоєнна генерація діячів оперувала масами як предметом. Така метода може й була оправдана, коли зважити, що національна свідомість мас була in statu nascendi. Не маючи непохитної віри у власні сили, передвоєнна генерація старалася шукати опори, а навіть ласки в силах чужих. І тому то наша політика (в найзагальнішому розумінні), починаючи від 1848 року, постійно апелювала до високого правительства (центрального і краєвого), і тому то наші визначні діячі робили паперові угоди („нові ера“), і тому то тупцювали біля кожного австрійського міністра. Найбільш опозиційний вогонь гасів найбанальніший відзис: „An meine Ruhestellen!“ Ласка є тісно зв'язана з кривдою. Щоби здобути ласку, треба було представити безмірні кривди. І ми ті кривди постійно виносили на широку арену, бажаючи ними зворушити твердосердні чинники, щоб осягнути ласку. А коли й заввчала нота боротьби, коли маса виявила босий розгін, то й тоді ми постійно оглядалися на задні колеса.

Ця жebraча пенсія ніколи не дозволила нам видивити всі сили, покористуватися всіми засобами. Ми постійно ломилися в собі самих і корчилися перед іншими. Перед війною ми постійно оглядалися то на Німців, то на Польків, то на Жидів. До кого ми ставили різкі й безкомпромісові, то до найслабших, до наших москвофілів. Однак і тут у часі війни прийшло до рішучого звороту. Представники передвоєнної генерації почали тупцювати біля останків москвофілів і хто зна, чи ми не буди перетворили офіційно в утрактівістичний нарід (русько-український), як би не рішуча поставка цієї другої генерації. цього другого світа, який

На днях розпочнуться вписи до

ТАРАС ВІТВИЦЬКИЙ

КОНЦЕС. ІНСТИ. — ТУТ ТАНЦІВ —

ської площі під будівлю костела, проти провадження села учительсько-Польською (на 68 українських дітей четверо латинського обряду).

В дискусії порушив п. Харчинин konieczність розбудови кооператив по селах, а п. Головка справу звільнення політичних в'язнів (ухвалено резолюцію).

Присіли країнська справила присутність на яку великої скількості працюючих, що з великим зацікавленням прислухувалося рефератам.

Зі спорту і руханки.

Руханково-пожарничко-спортивне свято в Стрию.

Старання Руханково-Пожарничкого Союзу в Стрию влантовано дня 25. серпня 1926 р. в селі Добряках, віддаленого 3,5 км. від Стрия, руханково-спортивний попис при співучасті доколичних соціальних гнізд, місцевого т. л. Союзу та Спортивного Клуба в Стрию. Провід вілого свята спочинав у руках начальника стрийського „Союза“, проф. Криницького.

До відкриття вправ сталося 178 Соколя з доколичних гнізд; вправи, крім четвертої, виконали дуже гарно й гармонійно. Четверта вправа дозволу злилася ефект, що випала дуже нерівно, головно через те, що деякі гнізда швидко по генеральній пробі зачали її вчитися.

Натомість дуже гарні були вправи 85 дітяк Соколя при спілі. Уставка до цих вправ у виді осмисленої змагання, як також і відмари з площі вийшли дуже гарно. По вправах відмари і виміри 4 п. н. „Союза“ в Добряках виконали національний танок „Козачок“ укладу Аврамека.

Присімо було бачити вправи на поручах, виконані хлопцями руханкового секції „Союза“ у Стрию, які вправно й відважно виконали з собою завдання, навіть при доволі тяжких вправах.

Спортивний Клуб поставив 12-ку до легко-атлетичних змагань, а саме: Петрина Роман, Петрина Богдан, Овчиневич Богдан, Косинський Тимко, Найдя Володимир, Савчинський Ярема, Савчинський Остап, Бортник Олександр, Маркус Остап, Дашко Осип, Янів Степан і Гисек Олександр.

Вислід: Біг на 100 м. — Савчинський Остап в 12,1 сек. Диск (3 кг.) — Найдя Володимир в 28,90 м. Куля (7,258 кг.) — Найдя Володимир в 8,75 м. Скок в далечину — Петрина Роман в 5,50, Петрина Богдан в 3,12 м. Скок з тичкою — найкраще сказав Гисек Олександр, що шийний час спортивних змагань був сенсацією дня. Мас він ледви 13 літ, 1,30 м. високий, ваги 30 кг. Спеціально заманити техніку виказав він при скоці з тичкою. Своєю зручністю побив Савчинського (80 кг.) та інших змагунів. Сподіємось, що він при відповідних тренінгах зможе стати колись поважним змагуном. По нм у скоці з тичкою Ядуть: Петрина Богдан, Савчинський Остап та Бортник Олександр. Фіналу нема, бо при кінці 5-ї тури Бортник лопотів тичку при 2,05 м.

На загальне свято відбулося дуже гарно і великою, однак не в цілому виконаною програмою. А не виконано її не ізза недостатку чи короткого свідомого дня, а тільки через питому „українську точність“. Свято мало зачатися в год. 1-йй передпол, а генеральна проба вправ у 7-йй год. рано. На жаль, одно тільки гніздо — Жули — зі всіх присутніх (а було їх 9: Жули, Листини, Стрийки, Стриганці, Сихів, Слобідка, Бережниця ад Стрий і Веречин) зрозуміло, що приказ треба як слід виконати і прийшло на нас. За те гніздо в Листини, яке було доведана світлом стрийського округу, прийшло ледви в год. 11:30 і через те програму свята треба було дещо зредукувати, а саме свято зачали аж у 2-йй год. попол.

На свято було около 1000 глядачів зі Стрия та доколичних сіл. Дуже різко віддала в очі недостатка вишколення пішої муштри, так, що голова Союзу інж. Палай і проф. Криницький мусили по генеральній пробі швидко зачинати вчитися. Цей сумний факт доказує нам, що дотепер було дуже мало зацікавлення нашої інтелігенції селом. Слід додати, що в муштри нема у нас дисципліни, карності, почуття обов'язку, коли натомість все те бачимо у дітяк.

Повне призначення належить пп. інж. Палай і проф. Криницькому за їхню повагу та труд, вложени в це свято.

Побажати б знова, щоб „Союз-Батько“ та „Великий Луг“ уложили спільно правильний муштри і розіслали по округах в цілі точного й одностійного підтримання всіми гніздами. — Учасник.

Всячина.

Коліри і недуга. Є в Львоні шпигали, де недужі засиділи всім і не мають важких вражень, зв'язаних значливо зі шпигалом. Цей веселий настрій завдячують вони силі фарб розсіаних доволу. У шпигалі Сент-Джона на Укбрідж-град все блищить від зелених, жовтих і червоних тонів. Нема білих одноманітних стін і зовнішніх сірх покритих на ліжках. Управління при співучасті лікарів, психологів і малярів подбала про такі барвисті

та гармонійні малюнки. Під впливом колірів недужі вертають до здоров'я на кілька днів швидше. Є випадки, коли недужі, що терпіли на безсонність у звичайних білих кімнатах, негайно засинають у колірному.

До українського громадянства.

Пригадуємо отсим Всім українським громадянам, власникам нерухомостей, що на основі постанови § 12, уст. 5. Розп. Президента Р. П. з 10. жовтня 1924 примусово забезпеченню ПДУВ підлягають тільки $\frac{2}{3}$ частини суми оцінення будинків, а $\frac{1}{3}$ вартості може власник забезпечити в інших Товариств. Тому національним обов'язком кожного Українця, якого будинки забезпечені в цілому в ПДУВ, є скористатися з цієї постанови закону й забезпечити $\frac{1}{3}$ частину вартості своїх будинків в одному українському асекураційному Товаристві „Дністер“ і в тій цілі виповісти порученням письмово негально, а найдалше до кінця жовтня ц. р. забезпечення $\frac{1}{3}$ частини вартості будинків у дотичному Відділі ПДУВ від дня 1. січня 1927. Виповідати можна збірно, одним письмом — більш господарів, але кожний мусить власноручно підписати виповідження, подаючи при своїм підписі число вказу ПДУВ і число конскр. дому. Після вислання виповідження слід зголоситися до найближчого агента „Дністра“, згд. безпосередньо до Дирекції та зголосити і задаткувати внесок на забезпечення $\frac{1}{3}$ частини вартості будинків, прокладаючи останню полісу ПДУВ (доводу забезпечення) для устийнення $\frac{1}{3}$ частини з оціненої через ПДУВ вартості дотичних будинків.

Це дуже важна справа! Наш загальний мусить побороти в собі нахил до вигідності, завдяки якому дехто волить мати до діла з одним Товариством, як з двома. Иде про підтримання одної з найстаріших і найповажніших наших економічних установ, якою є „Дністер“, що вже від 34 літ трудиться для добра українського народу, дає працю та удержання десяткам родин наших людей, поміч тисячам агентів і допомагає добродійні українські інституції. В нинішніх часах боротьби за наше національне існування ні один гріш, який може піти до каси української установи, не сміє збогачувати чужого! Тому прохаємо свідоміших громадян української суспільності, щоби ужили свого впливу на менше свідомих братів і спонукали їх до безпримовного виповідження забезпечення $\frac{1}{3}$ частини вартості будинків в ПДУВ (виповідження мусить бути в руках дотичного Відділу ПДУВ найпізніше 31. жовтня ц. р.) і забезпечення тої $\frac{1}{3}$ частини в „Дністрі“. Хай жовтень ц. р. стане місяцем „Дністра“!

Рівночасно пригадуємо, що примус забезпечення в ПДУВ відноситься тільки до будинків, а не до рухомостей, т. є. домашніх і господарських знарядів, живого інвентаря, збіжжя, паші і т. н. Тому кожний Українець, чи в місті чи на селі, може і повинен забезпечити свої рухомості в „Дністрі“ на повну вартість.

Надіємось, що наш поклик найде живий відгук серед нашого громадянства та що протягом місяця жовтня всі Українці стануть членами „Дністра“, забезпечуючи у нас хоч $\frac{1}{3}$ частину вартості будинків і цілу вартість рухомостей, і забезпечать тим способом „Дністрові“ світлий розанток для добра українського народу.

Дирекція Товариства Взаємних Обезпечень „Дністер“ у Львові.

В третій роковини смерті бл. п.

Д-РА ЛЮДОМИЛА

ТАВИ ІОВСЬКОГО

б. старшини, секретаря, дипломата

З. У. Н. Р. в Празі

і там помершого, одинокою вайдорожного сина Петра і бл. п. Юлії з Гусаків Давидовських, ем. стар. секретаря Генер. Прокуратури

відправиться

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в парох. церкві св. Петра і Павла

при вул. Личківській у Львові,

в вівторок дня 12. жовтня

1926 р. в год. 8. рано,

на котре всіх своїх і знайомих за-прошує горем прибитий

Батько.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Савеского у складі 30 осіб виступає:

Четвер 7.Х. Львів.

П'ятниця 8.Х. Львів.

Субота 9.Х. Яворів.

Неділя 10.Х. Яворів.

193 48-9

з Дрогобиччини. Дня 11. жовтня 1926 р. відбудуться у Дрогобичі в Народнім Домі в год. 1-йй пополудні Довіроці Збори скликані Повітовою Управою Українського Національного Об'єднання з отсим днівним порядком: 1. Справа партійної організації, 2. Справа українського шкільництва в дрогобиччій повіті.

Однорічний торговельний курс для абітурієнтів середніх шкіл відкрито дня 3-йй при Торговельній школі тоа „Прогресс“ у Львові вул. Корняків 1, та з огляду на те, що ще багато молодіжде приняття на університет продовжено вписи до 15-йй м. На тім курсі подається крім обов'язкових предметів, як купецькі рахунки, політ. арифметика, торговельний закон, науку про торгівлю і векселі, бухгалтерію, економіку, стенографію, тощо, ще й живі світові мови, окремо історію, теорію кооператив та науку про організацію і ревізію кооператив. Отже ця школа підготовляє не тільки до капіталістичних, але також до кооперативних підприємств, тим більше, що в ній вчать переважно відомі кооперативні діла з доволитивною практикою і позначеними високими школами. Укінчення курсу дає змогу записатися на II. р. експертизи або добути хліб, а також подає знання потрібні кожному судді, адвокату або священикові, та взагалі громадському діячові. Ось чому цей курс повинен бути переловним молодими людьми, а навіть і старшими на становищах, тим більше, що наука ведеться там у пополудневих годинах. Оплата присуття, асього 15 зол. місячно, хоча в гімназіях платиться 35 зол. місячно.

ДРІБНІ ОГолошення.

СОЛІДНУ станцію знайдуть панночки

Охронюк 3. П. Ропішка 680 2—3

ДО ЗАМІНИ парохія Голгоці коло Підгаєць за парохию хочби о менший дощай, однак близько міста з середніми школами, взгледю на станцію залізничною в місці без взгледу на дішезальну принадлежність. — Уряд парохіяльний в Голгоцах п. Ісосо. 659 3—4

ОТСИМ уважливості укладену від-сьмову книжку виставлену через П.К.У. Львів, на назиско Йосиф Гураль ур. 1899 р. в Калинівці п. Б-бреа. 683 3—3

60 сот. коштує одна лоска до чорної яви з ліського сибла у Мандаля вул. Коперника 14. 681 1—2

ВЧУ по дуже низьких цінах англійського, французького, італійського та німецького (найновішою методою), — робило переказів скоро. — Зголошення під „Солідність“. 679 1—2

КАВАЛЕР, пристійний, інтелігентний, має свою власну гуртину краніцію ожитися з панною або вдовою. Зголошення з фотографією до адміністрації „Діла“ для „Зет“. 682 1—1

ГІНИЖКУ Гітиса для Пана, висловлюю дамо дискретно, українська кореспонденція, зворот порта. — Лев Бідгоцька Label-A. 683 1—1

ВЕЛИКИЙ соняшний повій з харчен для студентки при українській родині біля університету (1 хвиля ходу). Зголошення до Адміністрації „Діла“ від „Соняшного повія“. 683 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Лікарсько-дентистичне Зв'яздення

д-ра Симна Раппапорта

Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/II.

Пломбування й випилення зубів без болю. Шугінні зуби в клавку і золоті на американську систему. Пациєнти з прохильні полагоджуться в найкоротшому часі. 630 5—5

Звичайні Загальні Збори

Тоа в Українських Ренісників „Зоря“ у Львові відбудуться дня 10. жовтня 1926 року в год. 10 рано в львівській Тоа-а при вул. Вірменській с. 25.

Днівний порядок:

1) Відкриття Загальних Зборів, 2) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів, 3) Звіт з діяльності Відділу за минулий рік, 4) Касовий звіт, 5) Звіт Контрольної Комісії та внесок на утримання абсолютної Тоа-а на наступний рік, 6) Вибір Голови та Членів Управы Тоа-а на наступний рік, 7) Внесок та запити членів.

Накопич в год. 10. не вклалося зимагане статуту членів членів тоді в год. 11, відбудуться Заг. Збори без огляду на число присутніх членів а прийті рішення будуть правосильні.

Від Відділу Тоа-а „Зоря“

Осип Бикалович, **Степан Казим,** 684 голова. 1—2 секретар.

Подяка.

Управляюча Рада Ставропільського Інституту, як власник Центру Успенія Преса. Діти Марії у Львові, заносить глибоку подяку Тоа. Взаємних Обезпечень „Дністер“, Земельному Банку Гіпотечному і Центро-Банку у Львові за величезний доа, витрачений для тої Церкви.

Сеніор Ставропільського Інституту

Микола Третак.

ЕЛЕГАНТ

терпентинова паста

— до обуви —

ФРАНЦУСЬКА МАСА

до фротерування

— підлоги —

ВАСЕЛІНА ЖОВТА, ЧОРНА

до шкір, упряжів і

кінських копів а

баччі і бляшаних пуделках

поручає

О. ЛЕВИЦЬКА І С-на

Львів

ХОРДАЦЬКОГО 1

СЛОГАДИ ЧИКАЛЕНКА І. П. І ІІІ. ЧАСТЬ

повинні бути в кожній хаті. — Ціна за всі 3 часті тільки 8 зол.

Набувати можна в Українських Книгарнях у Львові і

Адміністрації „ДІЛА“, Львів, Ринок 10. II. пов. 3—3

Ніче отворив п. П. Вишневецький з Бродок. До президія послили гостів: дари: пн. Михайла Птушника, Данця Зиня, Івана Гумецького, з протосколува, п. Івана Харчишина з Миколаєва.

Реферат про політичне становище українського народу та про завдання Об'єднання моголосів гозова Полтавского Народного Комітету Об'єднання п. Івана Шиньського. Про практичне переведення народної організації на громадські говори п. Вишневецький з Бродок.

Ухвалено резолюцію з протестом проти мажоритаризму, сему лтом п. р. канального міста Поділля і Байраку, злогохого з 5 Поділля і 2 Украйині (у сел. на 163 українських родинах в 6 латинського образу), потім розіслати наслідують управно громадським.

не приписував ніякого більшого значіння вимиріючому москвофільському моголанству.

Передвоєнна генерація, генерація компромісів, визначалася роздвоєнням, двоєдушам. Між її бажаннями і акцією, між словами і ділами, вічно творилася бездонна пропасть. А коли вона й творила, то в гори, не в долину, не з низин. Не диво, що вона, хоч жила серед народу, його як слід не знала. Визначалася вона формальною відвагою, а в дійсності була боязко і труслива. Тим то хіба дається пояснити, що з вибухом війни та генерація не вміла поставити суцільної національно-політичної платформи, окутуючи ідеал українського народу мрякою компромісів. Єднаючись на життя і смерть тільки з одною з воюючих сторін, вона видигнула платформу коронного краю в Австрії і самостійності тих українських територій, які будуть відірвані від Росії. Той „коронний край“ і „відірвання“ Правобережжя від Росії — це фактично був найвищий тон, на який міг спромогтися передвоєнний світ, і той „коронний край“ коронних людей у різних формах і відмінах переслідував нас аж до 14. березня 1923.

Під санаційними крилами.

Школа ім. М. Шашкевича в повній ліквідації.

Одинокі школа у Львові — але й на цілу Галичину, з українською мовою навчання від часу настання Польщі систематично ліквідується. Щороку на місце уступаючих учителів або учительок Українська Рада чи Львівська Кураторія обирає нових, і ті місця своїми людьми Польща, кажучи, що з України ніхто не подається на Львів. Це очевидна неправда. Наші безробітні, що живуть без кусника хліба, що року вносять подання в справі надання їм посади при школі ім. М. Шашкевича у Львові, але ті подання їм звертають з допискою: „Зважаючи на поведінку батька і матері“. Людей чесних, працьовитих, кваліфікованих, нераз з вищими студіями переносилися в заклади й неприступні місця — як це мало місце з учителем Тарновським, якого на різні негідні доноси агента п. Прушинського, учителя Поляка Т. Войцицького і після стороннього переведеного дисциплінарного суду й засуду (про це свідчать списані протоколи і зізнання свідків, котрих Войцицький намовляв до фальшивих зізнань) переносить, розлучуючи його з жінкою і дітьми, аж до якоїсь психічної Рульки, а на його місце дають Поляків, щоб наші діти подовбували. Тарновський вже відбуду давню незаслужену кару, набавився й чакотки, міг би вернути на давнє своє місце, але годі — бо „підпущка загрожена“. На його місце дається недоуки або такий, що в чисто українській селі запровадили українську школу і за неї віддалися до Львова. Колишній помічник їх називаю.

Тепер в чисто українській школі ім. М. Шашкевича є ні менше ні більше лишень 6 польських сил, а ще має прийти одна Поляка. І шов ви на те, батьки? Чи й далі даєте себе свої діти своєю рідною мовою зневажати? Що сказав би наш сусід і п. Матей, який так в польській школі працював з 2-3 наших учителів?

Так наша школа з такими славними традиціями йде до цілковитого занепаду, бо забирається їй добрих педагогів, а дається людей без найменшої кваліфікації, як не мало місце на цій шкільній річ. Цього року призначено до школи ім. М. Шашкевича таких учителів: одного студента прав, одного студента філософії чи такої прав, одного такого, котрий задумав робити гімназійну матуру. Всі вони мають

по році служби без кваліфікації. Одному мають кваліфікацію, зменшати години, щоб не ходити на університет (чи це не майбутній інспектор?), а інші учителі мусять раз виглядати науку? Правда, один делегат Ради Шкільної на засіданні цієї Ради впоминався за учителями-Українцями, але на це дістав відповідь, що Львів має 650 учителів, а контингент є лишень на 530, отже наших сил на школу приймають. Це правда — але чому ж Рада Шкільна вже перед тим не брала під увагу й української школи і не зарезервувала для неї потрібних кваліфікованих учителів, а накладає нам людей цілком некваліфікованих? Делегата цього запевнювано, що дається таких людей, котрі добре володіють українською (буською) мовою. Поживемо — побачимо! Ми вже бачили таких учителів, що на слово „зразковий“ казали „до кінця“, але чи з кінцем чи без кінця — того не могли пояснити. Інший знав учитель казати, щоб діти, як вертають в школу, говорили на вулиці по польськи, бо як будуть говорити по „каляшці“, то може їх хто наїбне або буде з них сміятися. Ще інший заборонив дітям говорити на перервах по українськи, кажучи, що мають говорити всього, навіть вдома з родичами по польськи, бо тут, мовляв, Польща. Таких принципів можна внаслідок багато. Діти приходять зі школи додому й оповідають родичам, що то вони були в школі навчилися. Радуйся, батько й мати, коли це почуєш!

Батько.

Радянська Україна.

Музейництво на Україні.

Поза великими музеями, що існують у Києві та Харкові, є на Україні ще цілий ряд провінційальних музеїв. Деякі з них повстали ще перед війною, а деякі вже в часі революції. Всіх їх нараховують 17. Їх хочемо присвятити декілька слів на основі вісток, зачерпнених у радянській пресі.

На чолі тих музеїв зисується теперішній полтавський державний музей ім. В. Короленка. На його злочинні експонати музею 6 полтавського зєства, тамосьнього етнографічного музею, збірки творів Ярошенка і збірки міністерства народної освіти. Має він разом 201 тисяч експонатів, на жалне всі багатства музею доступні для публіки, бо не має він відповідного приміщення.

Другим щодо величини і майна є чернігівський державний музей з ім. В. Гоголя і 6 музею Тарнавського, музей панського побуту із річей Милорадовича та річей айбанних у часі революції. Є в ньому багатий археологічний відділ. Загалом має 30 тисяч експонатів, приміщення у одному великому будинку.

Буваши Наталієвський, а тепер Володимирський музей (від села Володимирівки, прозваного так на честь Леніна) повстає у 1909 р. Він міститься в 6 маістку Харитоненка. Має одинокі на всю Україну і другу в СРСР збірку старовинного, переважно новгородського і старогрецького іконописного ма-

Ярмаркові враження.

Гарне місто Станіславів. Дві сестриці — Бистриці пригортають його, гірським повітрям дихають на нього. Карпатські казки місом шепочуть йому. А Станіславів лежить собі на левадах, велике минуле гдає, про майбутнє завтра міє, незагаданий мінливим хвилюється.

Велике минуле...

Столицею держави був. Невеликої — що правда, але асеж такої, як Румунія чи Сербія перед війною, а більшої, як всі прибалтійські держави по війні. На своїх хідниках гостив щоденно і президента і міністрів і послів і генералів. Не надзвичайні вони були (гляди ненаписана книжка: „Галичина в 1919 р.“, але всеж не ірші, як міністри побідника. Із цього Станіславава накази на всю державу йшли. Не все вони були геніальні, але ні один не був більше недоладний від численних наказів Варшави чи Києва.

Хоч і яке воно, те минуле, а всеж у порівнянні з нинішнім воно велике.

Про майбутнє завтра міє...

— Львів не має заложення на столицю! — переконув вас кожний Станіславівський. Все для нас — Українців нещадним був і таким лишився. А подруге — і будучості не має. Ріки нема, вітер не провіває, атмосфера не розділює.

— Але й сплетень не розносить, — пробує боронитися.

— Сплетні йдуть і проти вітру... За те Станіславів! І традиція, і розположення, і положення.

Ви побачили, — Станіславівський триомфус. Здається з огляду на те „розположення“ відбувся в Станіславові „Український Ярмарок“. — А сталося це Р. Б. 1926, а сегомого року роботи.

Як звичайно в нас — почалося з нічого. Ні докладного плану, ні грошей, ні місця, ні охочих до праці.

Одного ранку вискочила невеличка думка з голови одного з громадян, зовсім так, як свого часу вигулькнула бл. н. Мінерва з голови буйного бога — Зевеса.

Думка невеличка, але раз вискочивши, почала на очах рости так, що не тільки перестрашила батька, але й переросла його. Та всеж таки честь і слава батькові, що виплекав її і всякі-такі шати пристроїв. А то, не дай Боже, булаб ніколи світа ясного не побачила не тільки в Станіславові, але й у Львові. Бо хоч я і Львівлянин, то все таки мушу признати, що останніми часами Львів не багато нових ідей виплекав, коли не рахувати справи віддання проекту на пам'ятник Франка — малореалі, імпульсивної участі галицьких видавничих у міжнародній виставі книжки в Празі (чотири брошури й одна газета) і тим подібне.

„Український Ярмарок“ у Станіславові — ідея велика і гарна. Поміняючи багато інших прикмет, має ще й ту, що є одною з ознак пробудження з воєнних і повоевних памороків.

Неділя, третього жовтня...

Синява неба така бездонна, така неперорочна — ні хмарки на її плесі. Одне сонце повним пригорішам шедро розкидає шире золото по полях, по лісах, по левадах. Летять ключами дикі гуси, останні поздорювання Землі Галицької передають.

— Гей! Сірі гуси! Куди ви, куди? Може на ярмарок у Станіславів?...

— Зима за плечима, часу не хватує — відтегують.

І летять і летять...

А ми таки у Станіславів.

Крізь вижаті ниви, крізь зорані поля крізь вирубані ліси несе нас залізний хін важко задихаючись, димом і паром закутаний.

Львів — Станіславів!

Европейська залізниця не всілаб ще з Берліна до Мадриту, а ми вже в Станіславові.

Дявись...

Розглядаємось: може які написи, афіші, вказівки, бюро... Нічого...

Дивуючись, забуваючи, що свого часу Львова не здобув, лінї Дністра не тримав, аї Зоруха шоломом воду пив, позад себе оглядаючись...

Возі перед двірцем стоять на поготові. Але тільки стоять і тільки на поготові. Не багато людей може собі дозволити лінї на їзду возієм.

— Хочу оглянути Станіславів...

— Люблю в гарний день пішки йти.

— Мені лікар наказав жвавіше руху.

Озираючись, Львівяне один перед другим, хоч ні собі, ні другому не вірять. Станіславів не причепується спеціально з нагоди Ярмарку. Але що то не дія, то все позамікане і навіть Поляки та Жиди святкують. Поневолі... Покищо нема української і польської неділі, то й Жиди піддержують нас.

Врешті ми на Ярмарку.

Синьожовті хоругви показують, де купується білет і куди входить до середини.

А там... аж за очі бере, заворот голови чинить. Богато наведено, а ще більше нанесено. Всюх товаришів, товаришків: від папірків до длонів, від волової шкіри до людської (та остання ще не адрет).

Народ як бжика бжега туде, роєм у сально „Сокола“ претється, на моголі уваги не звертає (не так на свої, як на чужі).

Ах! правда! Був би забув важку річ.

Передтим заки онула публіка у ви-

ставову сально, були промови на подвір'ю. Промовляли переважно молоді промови нові політичні й економічні зорі першої величини. А старі планети стояли збоку, до нових ноток у промовах прислухуючись.

Не знаю як кому, але мені здається, що це вже таке право природа, і вона мусить з тим погодитися.

А молоді промови як у дзвоні бжж, юнкими голосами тишу прориваючи.

Я всеж замінюся в слух... Переді мною не стояли вже делегати чи відпоручники на Ярмарок у Станіславові, але промови першокласні, може й делегати до союзу...

Салю „Сокола“ виповнена широті: кримом, публікою і гамором.

Зараз на вступі стрічає мене представник фабрики чорнила „Жар“ у Львові. Веде мене до своїх експонатів і не тільки просить оглянути їх, але й спробувати (спробою цього чорнила напелав і маю враження, що аж тоді дається мені фейлетон).

Після чорнила і „червоного“ іде вий зр на шкірі „Хрому“ (також з Львова), але не підступлю ближче, бо здарма не моя спеціальність.

Дивлюсь на долину (я був на балконах) і очі не знають, на чім спинитися.

Стоїть по лівій стороні якась немоя ідійська святиня. Солодкі жбж обриси кюску, веселі та приємні.

Приглядаюся: „Фортуна Нова“ фабрика цукорки (теж з Львова). Хто пройде біля неї, усміється, кинком млякж, очі на касетку обіймає. Спеціально гарний под горветься туді, очі зриваючи.

Бачу: якась молода пара проходить біля солодкої пристані. Нова весь чж бжж солодкої пристані, немоя жбж дивиться в сторону цукорки, немоя сніжками стається звернути її увагу на-